

ОСНОВНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ КОРМІВ ТА ЗНАЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ЇХ ДО ЗГОДОВУВАННЯ

Кривошей А.В., факультет МТ, гр. 12 МБ АІ
Болтянська Н.І., к.т.н., доц. кафедри ТСТТ
Таврійський державний агротехнологічний університет
Тел.: +38 (0619) 42-05-70, e-mail: natali.28@inbox.ru

Анотація – у статті розглянуто цілі підготовки кормів до згодовування та умови ефективного використання кормових ресурсів і збільшення виробництва продукції тваринництва.

Ключові слова – поживні речовини, згодовування, ефективність, кормова сировина.

Постановка проблеми. Швидкого зростання продуктивності сільськогосподарських тварин та ефективного використання кормових ресурсів можна досягти в разі створення оптимальних умов для протікання обмінних процесів в організмах тварин і забезпечення їх повноцінною збалансованою годівлею. В цьому відношенні досить важливим є висока якість підготовки кормів до згодовування.

Аналіз останніх досліджень. Відомо, зокрема [1], що середні втрати кормів та їх поживних речовин, пов'язані з недосконалістю способів підготовки кормової сировини до згодовування і незадовільним її зберіганням, часто перевищують 20-30 %.

Формулювання цілей статті. Узагальнення результатів наукових досліджень та даних виробничого досвіду стосовно значення та умов підвищення продуктивності тварин і раціонального використання кормових ресурсів.

Основна частина. Дослідженнями в області годівлі доведено, що основними факторами повноцінної годівлі тварин є [4, 7]: повний набір незамінних поживних речовин, своєчасне і оптимально узгоджене в якісному відношенні надходження цих речовин в організм тварини. Для достатньо повного забезпечення тварин в поживних речовинах кормові раціони повинні бути збалансованими приблизно за 20 чітко нормованими показникам для рогатої худоби і за 50-80 показниками – для свиней та птиці [8, 14, 18, 19]. Причому число контрольованих показників зростає з підвищенням рівня інтенсифікації тваринництва.

Співвідношення різних за поживністю та фізико-механічними характеристиками компонентів, що входять до кормових раціонів, визначає тип годівлі. Вибір останнього диктується необхідністю забезпечення тварин достатньою кількістю поживних речовин та фізіологічними особливостями їх травлення. В цьому зв'язку слід підкреслити ще одну умову раціонального

використання кормів: вони повинні бути узгоджені не лише у кількісному, але й у якісному відношенні. Тобто корми доцільно згодовувати тваринам в такому вигляді (стані), в якому їх поживні речовини будуть легко доступними і використовуватися їх організмами з максимальною ефективністю. Якщо ж вказаних вимог не дотримуватися, то в кормових раціонах може бути недостатньо одних чи надміру інших поживних речовин або ж ці речовини будуть малодоступними для організмів тварин.

Неповноцінна годівля супроводжується зниженням технологічної і економічної оплати витрачених кормових ресурсів. Так, нестача 20-25 % перетравного протеїну в раціонах жуйних тварин в 1,3-1,4 рази збільшує питомі витрати кормів, на 30-35 % знижує вихід продукції і в 1,5 рази підвищує її собівартість [9].

Отже, основою інтенсивного розвитку галузі тваринництва є повноцінна годівля, яка забезпечується виробництвом достатніх кількості і різновидності кормів, зниженням втрат їх поживності при заготівлі та зберіганні, а також правильної і високоякісної підготовки кормів до згодовування [10, 26].

Підготовка до згодовування в основному дозволяє [24, 26]:

- розширити і спрости можливість використання потенційних кормових матеріалів, в результаті чого збільшується набір компонентів для різних видів тварин, зміцнюється кормова база;
- збільшити і покращити поїдання кормів;
- підвищити і прискорити перетравлення кормів;
- скоротити затрати енергії тварини на пережовування корів. Відомо, наприклад, що на пережовування 1 кг грубого корму рогата худоба затрачає до 625-840 Дж енергії [21];
- скоротити затрати енергії тварини на пережовування корів. Відомо, наприклад, що на пережовування 1 кг грубого корму рогата худоба затрачає до 625-840 Дж енергії [21];

Таблиця 1.

Поживність і вихід кормів залежно від фази визрівання зернових злаків

Культура	Фаза зрілості	Співвідношення за масою, %		Поживність 1 кг, корм. од. в		Вихід з 1 га площі посіву, ц		
		зерно	солома	моно-кормі	сухий речовині	моно-корму	корм. один.	про-теї-ну
Ячмінь	молочна	51	49	0,40	0,94	67	55	4,5
	воскова	53	47	0,40	0,86	71	54	5,1
	повна	55	45	0,69	0,87	55	43	4,5
Овес	молочна	25	75	0,25	0,81	91	66	10,5
	воскова	33	67	0,24	0,77	87	59	9,2
	повна	40	60	0,68	0,87	60	47	5,3
Пшениця	молочна	51	49	0,48	0,84	96	72	5,3
	воскова	55	45	0,68	0,88	116	91	7,6
	повна	50	50	0,68	0,84	86	65	5,1

Таблиця 1.

Вміст та втрати поживних речовин залежно від способу заготівлі зелених кормів

Назва показника	Вид корму за способом заготівлі				
	зелений	силос	сіно	сінаж	вітамінне
Загальна вологість, %	74,1-82,8	66,1-84,5	13,1-27,0	45-60	12,9-14,7
Міститься в 1 кг корму	0,18	0,18	0,42-0,46	0,30-0,45	0,8-0,9
Міститься поживних речовин, %					
каротину, мг	145-226	20-80	10-95	40-100	100-211
протеїну	3,9-5,6	1,6-6,6	9,3-22,0	4,9-13,0	13,0-25,0
білку	2,8	2,0	6,1-7,6	3,5-6,1	13,7
жиру	0,3	0,7	0,7-0,8	1,1-1,6	1,0-2,9
клітковини	3,2-6,4	4,7-10,5	9,1-39,6	10,6-12,7	22,0-22,3
БЕВ	6,7-10,8	5,4-14,9	22,2-46,5	42,2	27,2-35,2
Втрати поживних речовин, %					
загальні		25-30	17-38	8-15	3-10
сирого протеїну		20-30	20-65	9-14	0,2-5
каротину		65-86	58-92	17-33	10-15
Вихід кормових одиниць з 1 га, т	2,94-3,12	2,2-2,34	1,8-2,5	2,5-2,85	2,65-3,0

- попередити можливі шкідливі дії на тварин та їх захворювання;
- розширити асортимент кормів, створити передумови для кормовиробництва і кормоприготування на промисловій основі та впровадження прогресивних технологій годівлі тварин;
- спрощує вирішення питань механізації і автоматизації процесів приготування, зберігання і роздавання кормів;
- відпадає потреба в різномісних сховищах кормів і скорочується номенклатура технічних засобів.

Висновок.

В умовах індустріалізації галузі тваринництва переважає саме технологічний ефект, оскільки він забезпечує збільшення виробництва продукції при тих же запасах кормових ресурсів та площах земельних угідь, зайнятих під кормові культури.

Література

1. Виробництво, зберігання і використання кормів : За ред. В.П. Петриченка. – Вінниця: Діло, 2005. – 42 с.
2. Бомко В.С. Годівля сільськогосподарських тварин / В.С. Бомко, С.П. Бабенко, О.Ю. Москалюк та ін. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 238 с.
3. Ревенко Іван. Качество приготовления и эффективность использования концентрированных и комбинированных кормов / Иван Ревенко, Юлий Ревенко // MOTROL. – Lublin-Rzeszow, 2013. – Vol. 15, № 3. – С. 356–361.
4. Забродський О. Моделі кормової бази для виробництва яловичини. /О. Забродський // Тваринництво України. – 2009. – № 5. – С. 20–22.